

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v poduk.

Izhaja vsak četrtek in velja s poštnino vred in v Mariboru s pošljaj-
njem na dom na celo leto 3 gl., za pol leta 1 gl. 60 kr., za četrt
leta 80 kr. — Naročnina se pošilja upravitelstvu v tiskarni sv. Cirila,
koroške ulice, št. 5. — Doležniki tiskovnega društva dobivajo list
brez posebne naročnine

Posamezni listi dobé se v tiskarni in pri g. Novak-u na velikem
trgu po 5 kr.

Rokopisi se ne vračajo, n. plačani listi se ne sprejemajo.
Za oznanila se plačuje od navadne vrstice, če se natisne enkrat 8 kr.,
dvakrat 12 kr., trikrat 16 kr.

C. k. notarji in slovensko uradovanje.

Letošnji „Slov. Gospodar“ št. 4, ki piše o nekem c. k. notarju na Ptuj, kateri noče pisati slovenskih zapisnikov, nam je dal napotek sledečim vrstam:

Vsaki, ki hoče biti imenovan c. k. notarjem, mora znati jezik, ki se govori v dotični deželi; v pečatu, kojega rabi c. k. notar, mora se nahajati razun orla, imenovanega ime, c. kr. notar, ime dežele ter sedeža in sicer zadnje troje v deželnem jeziku in če se govori v dotičnem okraju več jezikov, v vseh teh jezikih.

Nobeden c. kr. notar ne sme poslovati in pisem delati gledé opravil, katera so prepovedana oziroma, katera bi se napravila samo na videz, na kvar postave ali pa, da bi kdo trpel krivično škodo; tudi ne sme poslovati gledé opravil, ki zadevajo njega, notarja samega, oziroma njega ožjo rodbino.

Če se razun imenovanih kako drugo opravilo, ki spada v delokrog c. k. notarja, njemu izroči, mora se tisto od njega opraviti. Postavno je tudi določeno več opravil, kakor n. pr. ju-terne — ženitvene pogodbe — ki se morajo izvršiti v obliki pisma, kojega ne sme nikdo drugi napraviti, kakor c. kr. notar, ker nimajo drugače nobene veljave.

Iz teh kratko navedenih določil, ki se naslanjajo na postavo in sicer na notarski red z dne 25. julija 1871 št. 75 drž. zak., sledi to-le: „Vsak, kdor je kot c. k. notar nameščen na spodnjem Štajarskem, kjer se govori večinoma slovenski in deloma tudi nemški, mora znati slovenski in nemški; vsaki, kateremu je treba kakega opravila pri c. kr. notarju, pa ima pravico zahotovati, da se mu to napravi od notarja tudi slovenski.“

Če bi se temu ustavljal eden ali drugih izmed c. k. notarjev, nameščenih na spodnjem Štajarskem, kolikor ga spada pod c. kr. okrožno sodnijo Celjsko, ima stranka pravico se pritožiti na merodajnem mestu. Pa tudi v sodnij-

skih zadevah, kolikor jih je izročeni c. k. notarjem, ima vsaki, ki je v istih pozvan k c. k. notarju, pravico zahotovati, da se pišejo dotični zapisniki v slovenskem jeziku. Če se kateri, c. k. notar na spodnjem, slovenskem Štajarskem temu ustavlja, treba se je samo pritožiti na merodajnem mestu — in pomagalo bode.

Če bi pa kateri teh notarjev sam izrekel, da ne zna slovenski, mora službo kot c. k. notar zgubiti, ker po postavi ni sposoben za tisto.

V mestih, kjer je več c. kr. notarjev, si lahko pomagamo; treba se je samo izogibati pisaren ali kancelij, kjer nočejo znati slovenski, v krajih pa, kjer je nameščen samo eden c. k. notar, smemo vsled postave zahotovati, da se nam ustreže in delajo slovenska pisma in zapisniki slovenski in mora se nam ustreči.

O c. kr. poštni hranilnici.

Okoli 100 let je, kar so na Angleškem sprožili misel, naj bi se po posameznih poštah ustanovile hranilnice. To pa zavoljo tega, naj bi ljudstvo dobilo priložnost za varčevanje, ker še je drugih hranilnic bilo skoro toliko, kakor nič. Sprožena misel se je izvršila leta 1861: takrat so Angleži dobili zavod, ki so ga krstili z imenom poštna hranilnica.

Nova vstanova je dobro prospevala, vsled tega so na isto začeli misliti človekoljubi tudi po drugih državah. Na pr. na Taljanskem je poštna hranilnica začela poslovati leta 1876, na Francoskem 1882... Pri nas v Avstriji bile so v tem obziru podobne razmere: prvo hranilnico so na Dunaji osnovali leta 1819, drugo 1820 v Ljubljani, tretjo 1822 v Innsbuku na Tirolskem, potem 1825 v Gradcu in v Pragi in leta 1854 je vseh hranilnic bilo še samo 11. Do 1882 je število istih narastlo do 345. Od teh bilo jih je na Štajarskem 47, na slovenskem delu samo 14, in sicer po sledečih krajih: Brežice (od leta 1870), Celje (1865), Cmerek (1859), Konjice (1872), Kozje (1874), Sv. Lenart (1873),